

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľa: **J.**, nar. X. v J., naposledy bytom v zahraničí P. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-526-16/PO-Ž/2008 zo dňa 7. októbra 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 88/2008-36 zo dňa 24. februára 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz 88/2008-36 zo dňa 24. februára 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-526-16/PO-Ž/2008 zo dňa 7. októbra 2008, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu, že navrhovateľ zakladal svoju žiadosť inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ žiadnym spôsobom neidentifikoval individuálne svoje konkrétne problémy v Indii a nepriaznivú ekonomickú situáciu v krajine pôvodu nebolo možné považovať za jeden z dôvodov pre možné udelenie azylu v zmysle zákona o azyle, resp. Ženevskej konvencie z roku 1951.

Vo vzťahu k humanitným dôvodom, na ktoré sa navrhovateľ odvolával až v opravnom prostriedku, krajský súd uviedol, že pokiaľ by v priebehu administratívneho konania boli navrhovateľom takéto dôvody tvrdené, v odôvodnení rozhodnutia by odporca musel zaujať k nim stanovisko, a teda odôvodniť, prečo azyl z humanitných dôvodov neudelil. Navrhovateľ v konaní pred odporcom nežiadal o udelenie azylu z humanitných dôvodov, preto odporca nepochybil, keď úvaha k takýmto neuplatneným tvrdeniam nerozvedol.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd rovnako aj odporca nesprávne posúdili jeho žiadosť o udelenie azylu. Nestotožnil sa s názorom krajského súdu, podľa ktorého bol vzhľadom na nepriaznivú ekonomickú situáciu v krajine pôvodu vyhodnotený za ekonomického migranta. Poukázal na to, že ekonomický dôvod opustenia krajiny zahrňuje niekedy aj politický aspekt a z tohto dôvodu bolo povinnosťou odporcu podrobne a náležite zistiť skutkový stav veci.

V súvislosti s dôvodmi, pre ktoré žiadal o azyl, prichádzal podľa jeho názoru azyl z humanitných dôvodov do úvahy, pričom bolo povinnosťou odporcu dostatočne zistiť vec a náležite odôvodniť negatívne rozhodnutie.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľ v dotazníku (zo dňa 9.9.2008) jednoznačne potvrdil, že z Indie odišiel z ekonomických dôvodov, teda jasne sa sám identifikoval ako ekonomický prisťahovalec. K námietke navrhovateľa o neudelení azylu z humanitných dôvodov uviedol, že aplikácia § 9 zákona o azyle je len možnosťou a závisí výlučne od posúdenia odporcu. Zdôraznil, že nie je povinnosťou odporcu odôvodňovať neexistujúci výrok o neudelení azylu z humanitných dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. júna 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.1.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z taktu vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ nespĺnil zákonom stanovené podmienky pre udelenie azylu a zakladá svoju žiadosť inými dôvodmi, ako tými, ktoré súd uvedené v § 8, 10, 13a a 13b zákona o azyle, teda dôvodmi nedostatočnými pre udelenie azylu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (správa MZV USA o dodržiavaní ľudských práv v krajine 2007, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu 11.3.2008, Súhrnná teritoriálna informácia-India, spracovaná zastupiteľským úradom ČR v Dillí ku dňu 1.10.2008, internetové stránky

www.noviny.sc- 14.5.2008) z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu odporu vyplynulo (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 9.9.2008), že navrhovateľ ako dôvod žiadosti uviedol že hoci v predchádzajúcom konaní ako dôvod žiadosti uvádzal pozemkové spory, v tejto žiadosti chce uviesť, že z Indie odišiel z ekonomických dôvod. Spresnil, že India je chudobná krajina, je tam málo pracovných príležitostí a nízke mzdy. Po skončení školy nemal trvalé zamestnanie, pracoval ako roľník na rodinných pozemkoch, avšak príjem nestačil na pokrytie potrieb rodiny, preto sa rozhodol Indiu opustiť a vycestovať do niektorej európskej krajiny, kde by si mohol nájsť prácu a zarobenými finančnými prostriedkami pomôcť svojej rodine.

Odporca vyhodnotil dôvody žiadosti o udelenie azylu v kontexte tvrdení, ktoré navrhovateľ v priebehu azylového konania uviedol a ktoré boli odporcom vyhodnotené za iné skutočnosti alebo dôvody, ako tie ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b zákona o azyle, na základe čoho žiadosť navrhovateľ zamietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle).

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa po doplnení dokazovania vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako tých, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch ktoré majú povahu riešenia pobytového problému navrhovateľa na území SR.

Je nepochybné, že predmetom zákona o azyle je, ako to vyplýva z jeho § 1, predovšetkým upraviť konanie o azyle, ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencom, ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska, upraviť integráciu azylantov do spoločnosti, a upraviť pobyt v azylových zariadeniach a v jeho rámci stanovením prekážok vyhostenia alebo návratu vytvoriť určitú právnu istotu zamietnutého žiadateľa o azyl pred jeho núteným návratom do krajiny pôvodu.

Z takto vymedzeného predmetu zákona charakterizujúceho zároveň aj jeho účel treba vychádzať aj pri posudzovaní postupu odporcu v predmetnej veci. Odporca výrokom deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení t. j., po zistení, že žiadateľ o azyl odôvodňoval svoju žiadosť o udelenie azylu inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b, žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu totiž vyplynulo, že navrhovateľ ani nespochybnuje, že skutočnosti ním tvrdené by nie je možné subsumovať pod niektoré z citovaných ustanovení, teda netvrdí, že u neho existujú opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a ani netvrdí, že vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Pokiaľ teda odporca nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z taxatívne vymedzených dôvodov v zmysle zákona o azyle, pričom je nepochybné, že navrhovateľ žiadosť o azyl odôvodňoval inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a a 13b, odporca nepochybil, keď žiadosť navrhovateľa zamietol ako zjavne neopodstatnenú a krajský súd nepochybil, keď rozhodnutie odporcu potvrdil ako vecne správne.

K odvolacej námietke navrhovateľa, že odporca sa nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že **vlastné rozhodnutie udeliť či neudeliť azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle je vecou voľnej správnej úvahy odporcu a vo vzťahu k výsledku tohto rozhodnutia nie je prieskum súdu možný.**

Súd preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, či nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom (§ 245 ods. 2 OSP), či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

Zákon výslovne neukladá povinnosť správnemu orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho

uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí.

Pokiaľ teda odporca nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvedol, nepochybil.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. júna 2009

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová